

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Patrașanu Radu-Ștefan în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, în cauza penală privindul pe

ROMANDAȘ Ion XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.07.2021 – 30.09.2021;

Instanța de apel: 22.10.2021 – 03.05.2022;

Instanța de recurs: 25.07.2022 - 19.10.2022.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 30 septembrie 2021, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală Romandaș Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani și 8 (opt) luni, cu amendă în mărime de 1390 (unu mie trei sute nouăzeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 69.500 (șaizeci și nouă mii cinci sute) lei.

În temeiul art. 90 Cod penal i s-a suspendat executarea pedepsei cu închisoare și s-a stabilit în privința inculpatului un termen de probă de 3 (trei) ani, cu aplicarea în privința acestuia a programelor probaționale.

S-au admis acțiunile civile înaintate de părțile vătămate și s-a încasat de la inculpat în beneficiul lui Vicol Ion – 2000 (două mii) lei, în beneficiul lui Tabanschi Vasile - 2000 (două mii) lei și în beneficiul lui Dulberg Ion– 672 (șase sute șaptezeci și doi) lei.

S-a confiscat în beneficiul statului motocicletă de model VIPER, XXXXX și o plăcuță XXXXX, ridicată de la inculpat prin Procesul verbal de ridicare din 20.05.2021 și transmisă spre păstrare în depozitul IP Botanica.

A fost soluționată chestiunea privitor la corpurile delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Romandaș Ion în perioada de timp de 05.05.2021 până la 13.05.2021, având intenția obținerii prin

șantaj a unor foloase financiare ilicite ce nu i se cuveneau, conștientizând acțiunile sale ilegale și urmărind realizarea lor, aflându-se în XXXXX a sustras plăcuțe de înmatriculare de la 20 automobile și anume: 1) a/m Audi A6 cu XXXXX ce aparține lui Statnii Ivan, 2) a/m Honda CRV cu XXXXX, ce aparține lui Stegărescu Ion, 3) a/m Skoda Superb cu XXXXX, ce aparține lui Sovescu Ianec, 4) a/m BMW seria 3, cu XXXXX, ce aparține lui Calancea Iuliana, 5) a/m Skoda Superb cu XXXXX, ce aparține lui Arapan Iurie, 6) a/m Volkswagen Caddy cu XXXXX ce aparține lui Dulberg Ion, 7) a/m Peugeot 207, cu XXXXX, ce aparține lui Lazariuc Maxim, 8) a/m Volkswagen Golf cu XXXXX, ce aparține lui Dichtaruk Andrij, 9) a/m Volkswagen XXXXX ce aparține lui Răscoală Mihail, 10) a/m Peugeot 208 cu XXXXX ce aparține lui Zveaghințev Vladimir, 11) a/m Mercedes-Benz cu XXXXX ce aparține lui Galanciuc Andrei, 12) a/m Chrysler Voyager cu XXXXX ce aparține lui Selemet Constantin, 13) a/m Audi A4 cu XXXXX ce aparține lui Huseini Guzman, 14) a/m BMW X3 cu XXXXX ce aparține lui Butmalai Victor, 15) a/m Toyota Urban cu XXXXX ce aparține lui Dîru Olga, 16) a/m BMW X3 cu XXXXX ce aparține lui Guțu Inga, 17) a/m Mercedes S-320 cu XXXXX ce aparține lui Vicol Ion, 18) a/m Toyota cu XXXXX ce aparține lui Bișir Alexandr, 19) a/m Audi cu XXXXX ce aparține lui Tulumari Cristian, 20) a/m BMW 320 cu XXXXX ce aparține lui Tabanschi Vasile, totodată a lăsat pe parbrizul fiecărui mijloc de transport un bilețel cu inscripția unui număr de telefon XXXXX și aplicația „Telegram”, și în cadrul mesajelor electronice a cerut de la victimele sus numite, transmiterea sumei de 2000 lei de la fiecare, pentru restituirea plăcuțelor, amenințând cu deteriorarea sau cu distrugerea bunurilor proprietarului.

În continuare, acționând în vederea atingerii scopului infracțional, Romandaș Ion, la data de 11.05.2021, ora 11:47, prin intermediul rețelei „mobile banking”, la cardul cu nr. XXXXX pe numele lui Anatol Vasile, utilizat de Romandaș Ion, a dobândit de la Tabanschi Vasile, bani în sumă de 1000 lei, ceruți anterior.

În continuare, acționând în vederea atingerii scopului infracțional, Romandaș Ion, în perioada 14-20 mai 2021, prin intermediul aplicației web money, la contul cu nr. XXXXX, utilizat de Romandaș Ion, a dobândit de la părțile vătămate, în diferite tranșe, bani în sumă totală de 23.600 lei, ceruți anterior.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Romandaș Ion a comis infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, conform semnelor calificative: *șantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului, amenințând cu deteriorarea sau cu distrugerea bunurilor proprietarului, urmate de dobândirea bunurilor cerute.*

3. Nefiind de acord cu sentința, *procurorul a declarat apel*, solicitând casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu recunoașterea culpabilității inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, și de a-i stabili o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 6 ani 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în rest de menținut sentința.

În motivarea cererii procurorul a invocat că, pedeapsa este neproportională faptei și pericolului social al infracțiunii, iar aplicarea unei pedepse blânde nu v-a asigura atingerea scopului pedepsei penale în coraport cu proporționalitatea scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal.

Procurorul invoca că instanța nu a motivat suficient de convingător asupra aplicării unei pedepse mai blânde, ori acțiunile infracționale intenționat comise precum și personalitatea inculpatului, motivul și scopul, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, nu duc la concluzia posibilității corectării și reeducării acestuia.

Atrage atenția instanței de apel că, la caz, au fost recunoscute în calitate de parte vătămată - 20 persoane, a căror prejudiciu, care este unul considerabil pentru fiecare din ei, nu a fost restituit.

Pe cale de consecință considera ca aplicarea unei pedepse blânde nu va asigura atingerea scopului, ori pedeapsa penală care în coraport cu corectarea și reeducarea inculpatului trebuie să fie una echitabilă, iar scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința inculpatului nu poate fi atins decât prin aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare reală pe un termen de 6 ani și 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, ori anume aceasta pedeapsă î-i v-a schimba concepțiile și convingerile greșite care l-au influențat în vederea comiterii infracțiunii, concomitent v-a asigura realizarea scopului pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței în partea aplicării pedepsei și s-a pronunțat în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Romandaș Ion, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal i-au fost excluse prevederile art. 90 Cod penal, urmând să execute pedeapsa sub formă de închisoare reală pe termen de 4 (patru) ani și 8 (opt) luni în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1390 (unu mie trei sute nouăzeci) u.c. ce constituie 69.500 (șaizeci și nouă mii, cinci sute) lei .

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de acesta, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Analizând temeiurile nominalizate în cererea de apel, s-a constatat că existau motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise, de circumstanțele cauzei care

atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Astfel, ținând cont de circumstanțele enunțate, instanța de apel a considerat că, instanța de fond eronat a reținut că este posibilă corectarea inculpatului fără izolarea acestuia de societate, or doar condamnarea reală la pedeapsă privativă de libertate, ar fi atins scopul pedepsei penale stabilite în art. 2, 61 Cod penal.

Verificând chestiunea individualizării pedepsei penale, în privința inculpatului Romandaș Ion, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile menționate, eronat aplicând prevederile art. 90 Cod penal.

La stabilirea și individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, instanța de fond a reținut personalitatea inculpatului, care anterior a mai avut abateri de la lege deși, antecedentele penale ale acestuia sunt stinse în temeiul amnistiei, a recunoscut vinovăția integral, de cele săvârșite s-a căit, precum și, a reparat parțial prejudiciul material cauzat.

Astfel, instanța de apel a considerat întemeiate motivele apelului declarat și a constatat că concluzia primei instanțe precum că implicarea condamnatului în mediul carceral și neacordarea acestuia a unei șanse de corectare, ar fi în măsură să afecteze iremediabil valorile sociale și morale ale acestuia, iar corijarea inculpatului era posibilă și prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal- condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, a fost una eronată și neîntemeiată, motiv din care instanța de apel a considerat oportun de a o exclude.

Subsidiar, instanța de fond greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei.

Astfel, instanța de apel a considerat că modalitatea de executare a pedepsei aplicate în privința inculpatului, nu este echitabilă în raport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile produse și rezonanța socială a acesteia.

La aplicarea pedepsei inculpatului, s-a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-77, Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, a comis o infracțiune cu intenție care, conform art. 16 Cod penal face parte din categoria celor grave, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența celei atenuante.

Totodată, instanța de fond justificat a considerat necesar de a încasa de la inculpat în beneficiul părților vătămate nedespăgubite de către inculpat, prejudiciul cauzat acestora și anume: Vicol Ion– 2000 lei, Tabanschi Vasile-2000 lei și Dulberg Ion- 672 lei.

La fel, potrivit art. 106 alin. (2) pct. b) Cod penal, prima instanță corect a dispus confiscarea în beneficiul statului a bunului material procurat din banii rezultați din infracțiune și anume motocicletă de model VIPER, XXXXX și o plăcuță cu XXXXX, ridicate de la inculpat prin Procesul verbal de ridicare din 20.05.2021 și examinate prin procesul-verbal de examinare a obiectului din 21.05.2021, recunoscută în calitate de corp delict prin Ordonanța din 21.05.2021 și predată spre păstrare în depozitul IP Botanica, după intrarea sentinței în vigoare, urmează a fi confiscat în beneficiul statului.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Patrașanu Radu- Ștefan în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și menținerea sentinței instanței de fond.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel nu a ținut cont de persoana inculpatului, de faptul că se căiește sincer de cele săvârșite, și-a recunoscut vina integral atât în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de fond și apel, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a reparat parțial prejudiciul cauzat, iar circumstanțe agravante nu fost stabilite.

Instanța de fond just a considerat posibil corectarea și reeducarea inculpatului fără izolarea acestuia de societate, așa cum impedimente pentru aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal nu au fost stabilite.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

În speță, recurentul critică hotărârea, solicitând rejudecarea cauzei și menținerea soluției instanței de fond, însă nu face trimitere la temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală sau la presupusele erori depistate în decizie. Suplimentar, recurentul enumeră în mare parte circumstanțele ce au fost deja luate în considerație la individualizarea pedepsei de către instanța de apel.

Recurentul, deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar

în partea ce ține de pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, solicitând menținerea sentinței cu suspendarea executării pedepsei cu închisoare.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, instanța de recurs relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în partea stabilirii pedepsei inculpatului, înăsprind-o la apelul procurorului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, menținând-o sub limita minimă a sancțiunii articolului încriminat.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatului, s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de numărul mare de părți vătămate, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de mărimea prejudiciului cauzat și de faptul că nu a restituit pagubele (integral/ parțial) precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului cât și de condițiile de viață ale acestuia, astfel urmînd a fi atins scopul de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel just a concluzionat că sancționarea inculpatului cu suspendarea condiționată a pedepsei reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, cu persoana inculpatului, el fiind anterior condamnat pentru o infracțiune deosebit de gravă deși antecedentele penale au fost stinse în urma aplicării actului de amnistie, a scopului pedepsei penale. Urmărit de legiuitor cele expuse supra răspund pe deplin argumentelor recurentului referitor la solicitarea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, pe care Colegiul penal o consideră neîntemeiată, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, menționând clar că nu se întrunesc cerințele necesare pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și pedeapsa reală va garanta corectarea și reeducarea inculpatului de la comiterea în viitor a altor infracțiuni.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul concluzionează că, instanța de apel a pronunțat o decizie motivată, care corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză, fapt ce permite declararea inadmisibilității recursului pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la

jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului pedeapsa individualizată conform prevederilor legale, astfel încât recursul ordinar declarat de avocatul Patrașanu Radu- Ștefan este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Patrașanu Radu- Ștefan în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe ROMANDAȘ Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 noiembrie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN